
Przybranówek, st. 29, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. kujawsko-pomorskie

Informator Archeologiczny : badania 33, 39

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

zdjęcie warstwy humusowej na powierzchni około 4 arów zachodniej części wybierzyska piasku, prawdopodobnie pod przyszłą „dziką” eksploatację. Częściowo zniszczone dwa obiekty przebadali pracownicy Służby Ochrony Zabytków, Oddział w Opolu.

Celem badań ratowniczych przeprowadzonych w 1999 roku było oczyszczenie odhumusowanej powierzchni i wyeksplorowanie zagrożonych obiektów. Mimo wstępnego odhumusowania terenu grubość pozostawionej warstwy ornej miejscami sięgała od 15 do 25 cm. W części południowo-zachodniej wykopu wystąpiły dwa obiekty, które oznaczono numerami 29 i 30 (numeracja jam nawiązuje do badań z lat 1962-64 oraz 1999 roku). Jamy te pierwotnie pełniły funkcję jam zasobowych, wtórnie śmietniskowych.

W części północnej terenu objętego badaniami odsłonięto kolejne 4 obiekty, z których wyeksplorowano dużą jamę nr 31 oraz częściowo jamę 32. Obiekty 33 i 34 pozostawiono do przebadania w następnym sezonie.

W partii przydennej obiektu 31, na głębokości 1,04 m od uchwyconego stropu obiektu odkryto czaszkę ludzką wraz ze skupiskiem drobnych kości, m.in. paliczków, którym towarzyszyła duża liczba kości zwierzęcych. W wyniku analizy antropologicznej i paleopatologicznej przeprowadzonej przez dr. Stanisława Gronkiewicza z Zakładu Antropologii PAN we Wrocławiu ustalono, że są to szczątki osobnika płci żeńskiej w wieku adultus. Brak śladów wtórnego wkopu sugeruje użycie istniejącej jamy zasobowej do pochowania zmarłej lub złożenie jej szczątków w tym miejscu z bliżej nieokreślonych powodów. Wypełnisko górnej partii opisywanej jamy miało typowy charakter śmietniskowy.

W obiektach wystąpiły: fragmenty naczyń glinianych kultury pucharów lejkowatych, m.in. ucho *ansa lunata*, 3 przęśliki, fragmenty ciężarków tkackich, fragment toporka, siekierka kamienna oraz wióry, noże, sierpiki, drapacze krzemienne, kości zwierzęce oraz różnej wielkości grudki polepy.

Materiały oraz dokumentacja są przechowywane w Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Opolskim Roczniku Muzealnym” i „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w latach 1999-2000”.

Badania będą kontynuowane.

Polwica, st. 4 i 5, **Skrzypnik**, st. 8, gm. Domaniów, woj. dolnośląskie, AZP 84-30/55, 56, 82 – patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

Poznań – Nowe Miasto, st. 284, gm. *loco*, woj. wielkopolskie, AZP 54-28/96 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

PRZYBRANÓWEK, st. 29, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. kujawsko-pomorskie

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury łużyckiej

Badania prowadzone były z ramienia Pracowni Epoki Kamienia Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, od 4 do 17 sierpnia, pod kierownictwem prof. dr hab. Lucyny Domańskiej.

Eksploatacja prowadzona była warstwami mechanicznymi.

W trakcie badań wytyczono 8 wykopów o łącznej powierzchni 134 m², zidentyfikowano 7 obiektów – jamy, pozostałe to dołki posłupowe. Materiał ruchomy stanowią fragmenty ceramiki i krzemieni. Na podstawie analizy materiału ceramicznego stanowisko określone jest jako osada ludności kultury ceramiki wstęgowej rytej, kultury pucharów lejkowatych (dominuje) i kultury łużyckiej, najliczniejsze ślady osadnicze – kultury pucharów lejkowatych należy datować na fazę III B wg A. Kośko. Badania stanowiska ułatwiły określenie momentu wkroczenia osadnictwa ludności kultury pucharów lejkowatych w strefę gleb ciężkich.